

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1949

Vyhlásené: 11.06.1949

Časová verzia predpisu účinná od: 11.06.1949

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

144

Z á k o n

zo dňa 11. mája 1949

o oddĺžení svázkov ľudovej správy.

Národné zhromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Diel prvý

Rozsah oddĺženia

§ 1

(1) Štát prejíma podľa stavu ku dňu 31. decembra 1948 a skoncuje podľa tohto zákona dlhy svázkov ľudovej správy, školských obcí a školských obvodov (ďalej len „svázky ľudovej správy“) z tuzemských pôžičiek s výnimkami, uvedenými v odseku 5 a v §§ 2 až 4.

(2) Ako dlhy svázkov ľudovej správy skončí štát tiež dlhy bývalých zemí Českej a Moravskosliezskej, bývalej Slovenskej krajiny a bývalých žúp na Slovensku.

(3) Svázky ľudovej správy nesmú uzavierať nové pôžičky. Nespotrebované výťažky pôžičiek, uzavretých skôr, smú použiť len na úhradu investícií, vykonaných v rámci dvojročného hospodárskeho plánu alebo zaradených do päťročného hospodárskeho plánu.

(4) Ministerstvo financií môže po dohode s Ministerstvom vnútra povoliť v čase do konca roku 1949 výnimky zo zákazu uzavierania nových pôžičiek pre pôžičky svázkov ľudovej správy podľa § 22 a) zákona zo dňa 12. apríla 1946, č. 86 Sb., o stavebnej obnove, v znení zákona zo dňa 12. júna 1947, č. 115 Sb., alebo i pre iné pôžičky.

(5) Dlhy z pôžičiek, uzavretých svázkami ľudovej správy v roku 1949, prevezme štát podľa stavu ku dňu 31. decembra 1949.

§ 2

(1) Z prevzatia a skoncovania sú vylúčené dlhy z pôžičiek, ktoré podľa príslušných predpisov boli alebo budú prevzaté komunálnymi podnikmi alebo národnými podnikmi, alebo do ktorých vstúpily národné podniky.

(2) Ak sa dodatočne zistí, že boli štátom prevzaté a skoncované dlhy z pôžičiek, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie odseku 1, môže byť komunálnemu alebo národnému podniku uložené, aby poskytol štátu primeranú náhradu.

§ 3

(1) Z prevzatia a skončovania sú ďalej vylúčené dlhy z pôžičiek sväzkov ľudovej správy, ktoré boli uzavreté v prospech tretích osôb, ak sú tieto tretie osoby povinné konať dlhovú službu priamo veriteľovi alebo nahradzovať dlžníkovi náklady dlhovej služby ním konanej. Dňom 1. januára 1949 stávajú sa tieto tretie osoby dlžníkmi z takých pôžičiek namiesto doterajších dlžníkov a doterajší dlžníci sú od týchto dlhov oslobodení. Ak je však touto treťou osobou štát, budú také dlhy prevzaté a skončované podľa § 1.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí obdobne o dlhoch z pôžičiek, uzavretých bývalou zemou Českou a Moravskosliezskou v prospech tretích osôb za podmienok tam uvedených.

§ 4

(1) Z prevzatia a skončovania sú ďalej vylúčené dlhy z pôžičiek sväzkov ľudovej správy, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia § 1 zákona zo dňa 6. mája 1948, č. 133 Sb., o splatení pôžičiek zaručených štátom podľa niektorých zákonov o stavebnom ruchu a o zmene zákona o náhrade podľa zákonov o stavebnom ruchu.

(2) Sväzky ľudovej správy sa oslobodzujú od povinnosti na náhradu podľa zákona zo dňa 21. decembra 1937, č. 260 Sb., o náhrade podľa zákonov o stavebnom ruchu, pokiaľ náhradu nezaplatili pred dňom vyhlásenia tohto zákona.

§ 5

(1) Nároky veriteľov proti sväzkom ľudovej správy zo záruk prevzatých za cudzie záväzky zanikajú dňom vyhlásenia tohto zákona. Štát však prevezme záruky za takéto cudzie záväzky, ak je to hospodársky odôvodnené.

(2) Sväzky ľudovej správy smú nabudúce prejímať záruky za cudzie záväzky len v medziach, ktoré určí Ministerstvo financií po dohode s Ministerstvom vnútra.

(3) Ustanovenie odseku 1 platí obdobne o zárukách, prevzatých bývalou zemou Českou alebo Moravskosliezskou.

(4) O prevzatí záruky štátom bude rozhodnuté na podklade prihlášky, ktorú musí veriteľ podať v lehote šesť mesiacov odo dňa vyhlásenia tohto zákona na Riaditeľstve štátneho dlhu, na Slovensku na Povereníctve financií. Ministerstvo financií môže v prípadoch hodných osobitného zreteľa odpustiť následky zmeškania tejto lehoty.

(5) Prihlášky sa nepodávajú, ak ide o záruky za čiastkové dlžobné úpisy.

§ 6

(1) O tom, či ide o dlhy z pôžičiek, ktoré prejíma štát podľa § 1 alebo ktoré prechádzajú na tretie osoby podľa § 3, či a v akej výške bude uložená náhrada podľa § 2, ods. 2, či štát prejíma záruku za cudzí záväzok podľa § 5, ako i o tom, či sú splnené ostatné podmienky určené zákonom, rozhodne Ministerstvo financií po dohode s Ministerstvom vnútra, a pokiaľ ide o národné podniky, tiež po dohode s príslušným ministerstvom, po prípade orgánmi nimi na to splnomocnenými.

(2) Ministerstvo financií upraví konanie o prevzatí dlhov a záruk štátom smernicami, ktoré vydá po dohode s ministerstvami vnútra a sociálnej starostlivosti a vyhlási v Úradnom liste.

Diel druhý Spôsob prevzatia a skoncovania

A. Emisné dlhy

§ 7

(1) Dňom 1. januára 1949 stávajú sa štátnymi dlhopismi

- a) čiastkové dlžobné úpisy, vydané sväzkami ľudovej správy (zemské a mestské pôžičky),
- b) komunálne dlžobné úpisy, vydané peňažnými ústavmi, vynímajúc však komunálne dlžobné úpisy, uvedené v § 16, ods. 1, písm. b). Za komunálne dlžobné úpisy v smysle tohto zákona sa považujú tiež bankové dlžobné úpisy bývalej „Ústřední banky československých spořitelenn“.

(2) Pokiaľ dlžobné úpisy premenené na štátne dlhopisy (ďalej len „dlžobné úpisy“) boli vydané na dlhy, ktoré sú vylúčené z prevzatia a skoncovania štátom, bude sa postupovať podľa obdoby ustanovenia § 2, ods. 2, po prípade spôsobom, určeným v § 10, ods. 2.

§ 8

(1) Dlhová služba dlžobných úpisov, ktoré boli vydané do konca roku 1945, koná sa od 1. januára 1949 podľa predpisov o dlhovej službe vnútorného štátneho dlhu z času pred koncom roku 1945. Ustanovenia dlžobných úpisov, ktoré upravujú dlhovú službu inak, strácajú platnosť.

(2) Preddavkami, ktoré boli vyplatené na úroky z týchto dlžobných úpisov, sročné po 31. decembri 1945, podľa § 20, ods. 1, písm. b) dekrétu prezidenta republiky z 20. októbra 1945, č. 95 Sb., o prihlásení vkladov a iných peňažných pohľadávok v peňažných ústavoch, ako i životných poistení a cenných papierov, považujú sa úroky za príslušný čas za vyrovnané. Sumu, o ktorú bolo takto vlastníkom komunálnych dlžobných úpisov vyplatené na úrokoch menej, než by im inak náležalo, odvedie Investičná banka, národný podnik, do štátnej pokladnice.

(3) Úroková sadzba, podľa ktorej boli vyplácané v rokoch 1946 až 1948 preddavky na úroky z dlžobných úpisov, platí i pre ďalšiu výplatu úrokov.

§ 9

(1) Dlhová služba dlžobných úpisov vydaných po 31. decembri 1945, sa koná i naďalej podľa doterajších smluvných podmienok. Pokiaľ úroky sú sročné dvakrát ročne, vyplácajú sa naďalej len raz ročne, a to vždy tri mesiace po dni prvej úrokovej splatnosti v každom roku.

(2) Minister financií sa splnomocňuje, aby v čase a za podmienok, ktoré určí, ponúkol vlastníkom týchto dlžobných úpisov výmenu za novú štátnu pôžičku.

§ 10

(1) Investičná banka, národný podnik, ako právny nástupca peňažných ústavov, ktoré vydali komunálne dlžobné úpisy, premenené odo dňa 1. januára 1949 na štátne dlhopisy [§ 7, ods. 1. písm. b)], odpíše a so štátom vyúčtuje pôžičky, ktoré jej právni predchodcovia poskytli sväzkom ľudovej správy (po prípade bývalým sväzkom územnej samosprávy) a na ktorých podklade komunálne dlžobné úpisy boli vydané.

(2) Pokiaľ by menovitá cena komunálnych dlžobných úpisov, premenených na štátne dlhopisy, bola vyššia než odpísaný dlžobný kapitál krycích pôžičiek, uhradí Investičná banka, národný podnik, štátu rozdiel odpisom iných komunálnych pôžičiek alebo štátnymi dlhopismi.

(3) Na úhradu komunálnych dlžobných úpisov premenených na štátne dlhopisy, nemožno použiť pôžičky, ktoré sú vylúčené z prevzatia štátom (§§ 2 až 4).

(4) Anuity z krycích pôžičiek, sročné pred 1. januárom 1949, idú na vrub doterajšieho dlžníka. Úroky z dlžobných úpisov, sročné pred 1. januárom 1949 (preddavky na úroky), ako i splatenie dlžobného kapitálu z dlžobných úpisov, vyžrebovaných pred 1. januárom 1949, idú na vrub Investičnej banky, národného podniku.

(5) Zároveň s dlžobným kapitálom budú medzi štátom a Investičnou bankou, národným podnikom, vyúčtované a vyrovnané i platy vykonané alebo prijaté na úrokovú službu komunálnych dlžobných úpisov a odpísaných krycích položiek, ako i iné záväzky a pohľadávky, ktoré súvisia s ich dlhovou službou. Toto vyúčtovanie sa vykoná k 1. januáru 1949.

B. Neemisné dlhy

§ 11

(1) Neemisné dlhy sväzkov ľudovej správy z pôžičiek prevezme a skoncuje štát na podklade prihlášky, ktorú veriteľ musí podať v lehote šesť mesiacov odo dňa vyhlásenia zákona, ak ide o prípady podľa § 1, ods. 5, do 30. júna 1950, podľa vzorca určeného smernicami Ministerstva financií (§ 6, ods. 2). Ministerstvo financií môže v prípadoch hodných osobitného zreteľa odpustiť následky zmeškania tejto lehoty.

(2) Prihláška sa podáva na Riaditeľstve štátneho dlhu v Prahe, na Slovensku na Povereníctve financií.

(3) Nároky veriteľov voči sväzkom ľudovej správy, neprihlásené podľa odseku 1, zanikajú.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 platia obdobne pre skoncovanie neemisných dlhov bývalých zemí Českej a Moravskosliezskej, bývalej Slovenskej krajiny a bývalých žúp na Slovensku.

§ 12

(1) Dlh sa skoncuje vždy ku dňu prvej úrokovej sročnosti, ktorá podľa doterajších smluvných podmienok nasleduje po 31. decembri 1948.

(2) Úrokové a umorovacie splátky (annuity), ktoré zahrňujú tiež čas pred 1. januárom 1949 a ktoré mali byť podľa doterajších smluvných podmienok doterajším dlžníkom zaplatené:

- a) pred 1. januárom 1949 (pri platení vopred), idú na vrub doterajšieho dlžníka a pri skoncovaní medzi štátom a veriteľmi sa nevezmú do úvahy;
- b) po 31. decembri 1948 (pri platení pozadu), zaplatí štát, ktorý ich skoncuje zároveň s dlžobným kapitálom, pričom však úroková sadzba nesmie presahovať 3 a 1/2 %.

§ 13

(1) Štát skoncuje prevzaté neemisné dlhy, po prípade zvýšené o úroky podľa § 12, ods. 2, písm. b), štátnymi dlhopismi, ktoré vydá minister financií vo výške na tento účel potrebnej.

(2) Veriteľ je povinný prijať tieto dlhopisy menovitou cenou miesto plnenia v hotovosti. Tým zanikajú všetky jeho práva i nároky zo skoncovania pôžičky i s príslušenstvom, vynímajúc prípadný nárok na annuity, ktoré idú na vrub doterajšieho dlžníka [§ 12, ods. 2, písm. a)].

(3) Súhrn prevzatých dlhov voči tomu istému veriteľovi zaokrúhli sa dolu na sumu deliteľnú tisícami a za takto zistenú sumu sa poskytnú štátne dlhopisy. Prípadný rozdiel sa vypláti v hotovosti.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa nevzťahujú na prevzaté emisné dlhy, úrokované sadzbou nižšou než 3%. Ministerstvo financií rozhodne, akým spôsobom budú také dlhy skoncované.

§ 14

(1) Na splatenie prevzatých neemisných dlhov, ktoré pochádzajú z času pred 1. novembrom 1945, vydá minister financií unifikačnú pôžičku, ktorej dlhopisy sa veriteľovi pripíšu v prospech v Poštovej sporiteľni, národnom podniku v Prahe.

(2) Dlhopisy unifikačnej pôžičky, ktoré boli takto pripísané veriteľovi v prospech, považujú sa za dlhopisy složené ním do úschovy a prihlásené podľa dekrétu č. 95/1945 Sb.

(3) Dokiaľ nedôjde k inej úprave, koná sa dlhová služba dlhopisov unifikačnej pôžičky, uvedenej v odseku 1, podľa predpisov o službe vnútorného štátneho dlhu z času pred koncom roku 1945. Úrok sa vypláca sadzbou

- a) 3 a 1/2 %, ak boli prevzaté neemisné dlhy úrokované sadzbou 3 a 1/2 % alebo vyššou,
- b) 3%, ak boli prevzaté neemisné dlhy úrokované sadzbou 3% alebo vyššou, avšak nižšou než 3 a 1/2 %.

§ 15

(1) Na splatenie prevzatých neemisných dlhov, ktoré pochádzajú z času po 31. októbri 1945, vydá minister financií 3% štátnu pôžičku, umoriteľnú v rokoch 1960 až 1989, a to v dlhopisoch na doručiteľa po 1.000, 5.000, 10.000, 50.000, 100.000 a 1.000.000 Kčs.

(2) Úroky z 3% štátnej pôžičky, umoriteľnej v rokoch 1960 až 1989, budú sa vyplácať raz ročne pozadu vždy dňa 16. mája, prvý raz 16. mája 1950.

(3) 3% štátna pôžička, umoriteľná v rokoch 1960 až 1989, bude umorená podľa umorovacieho plánu, vypracovaného na základe približne rovnakých ročných anuit, a to podľa voľby finančnej správy, buď voľným nákupom, nie však nad menovitú cenu, alebo vyžrebovaním. Vyžrebovanie, pokiaľ k nemu dôjde, bude sa konať vždy v marci; vyžrebovaný kapitál bude sa vyplácať vždy dňa 16. mája.

§ 16

(1) Podľa §§ 11 až 15 sa skončujú tiež pôžičky, ktoré boli poskytnuté peňažnými ústavmi sväzkom ľudovej správy (bývalým sväzkom územnej samosprávy), a ktoré tvoria krytie:

- a) záložných listov alebo melioračných alebo bankových dlžobných úpisov, vydaných peňažnými ústavmi, vynímajúc však bankové dlžobné úpisy bývalej „Ústřední banky československých spořitelén“;
- b) komunálnych dlžobných úpisov, znejúcich na ríšske marky, ktoré vydal v dobe neslobody ústav „Landesbank und Girozentrale für das Sudetenland“ (teraz „Zemská banka a žirové ústredí v likvidaci“) v Liberci.

(2) Peňažné ústavy, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie odseku 1, môžu štátnymi dlhopismi, ktoré dostanú od štátu pri skončení pôžičiek, poskytnutých sväzkom ľudovej správy, alebo ktoré si inak zadovážia, splatiť nimi vydané záložné listy alebo melioračné alebo bankové dlžobné úpisy alebo komunálne dlžobné úpisy; ich vlastníci sú povinní prijať tieto štátne dlhopisy miesto plnenia

v hotovosti. O úrokovej sadzbe týchto štátnych dlhopisov platí obdobne ustanovenie § 14, ods. 3. Podrobnosti upraví Ministerstvo financií vyhláškou v Úradnom liste, v ktorej tiež určí pomer, v akom sa splatia komunálne dlžobné úpisy, znejúce na ríšske marky, ako i deň, od ktorého sa z nich nahradí úrok.

Diel tretí

Prevedenie niektorých majetkových složíek a záväzkov sväzkov ľudovej správy na štát

§ 17

(1) Na štát prechádza bez náhrady tento majetok sväzkov ľudovej správy:

- a) vklady a iné peňažné pohľadávky v peňažných ústavoch, viazané podľa dekrétu prezidenta republiky zo dňa 19. októbra 1945, č. 91 Sb., o obnovení československej meny;
- b) cenné papiere, prihlásené podľa dekrétu č. 95/1945 Sb., a štátne dlhopisy, vinkulované na Riaditeľstve štátneho dlhu v Prahe alebo v štátnej pokladnici pre Slovensko v Bratislave;
- c) pohľadávky a nároky, ktoré sa stali pochybnými alebo nevykonalnými v dôsledku vojnových udalostí alebo usporiadania štátoprávných pomerov;
- d) nároky na náhradu za znárodnený majetok;
- e) nároky na vrátenie preplatkov na úrokoch, ktoré vyplývajú zo sníženia úrokových sadzieb podľa § 23;
- f) nároky na úľavy podľa § 2 alebo § 3 zákona zo dňa 1. decembra 1948, č. 271 Sb., o úľavách v plnení niektorých záväzkov, ktoré znely na ríšske marky, pokiaľ tieto úľavy pripadajú na dlhy z pôžičiek, prevzatých štátom podľa tohto zákona, a pokiaľ ich veritelia neposkytli už pred dňom vyhlásenia tohto zákona;
- g) pohľadávky a iné nároky voči Fondom národnej obnovy alebo fondom pozemkových reforiem zo záväzkov, ktoré náležia ku konfiškovanému majetku alebo k majetku získanému z pozemkových reforiem.

(2) Na štát prechádza majetok zvyškových podstát zemí Českej a Moravskosliezskej, uvedený v § 39, ods. 3, písm. a) až e) zákona zo dňa 21. decembra 1948, č. 280 Sb., o krajskom zriadení, s výnimkou peňažných hotovostí a voľných vkladov.

(3) Na štát prechádzajú peňažné hotovosti, vklady, podiely, cenné papiere a pohľadávky bývalej tzv. Sudetskej župy.

(4) Štát použije hodnoty naň prešlé podľa odsekov 1 až 3 na úhrady podľa §§ 18 až 20 a prípadný zvyšok na sníženie štátneho dlhu.

§ 18

(1) Sväzky ľudovej správy, po prípade komunálne podniky, sa oslobodzujú od povinnosti zaplatiť prídlovú (kúpnu) cenu za majetok, ktorý im bol alebo bude pridelený (odovzdaný) do 31. decembra 1949 podľa predpisov, platných pre rozdelenie konfiškovaného majetku a majetku získaného z pozemkových reforiem, pokiaľ prídlová (kúpna) cena nebola zaplatená pred účinnosťou tohto zákona.

(2) Komunálne podniky, po prípade sväzky ľudovej správy sa oslobodzujú od povinnosti poskytnúť Fondu znárodneného hospodárstva náhradu za znárodnený majetok, prenechaný im do 31. decembra 1949.

(3) Ministerstvo financií určí po vypočutí Fondov národnej obnovy, po prípade Fondu znárodneného hospodárstva alebo fondov pozemkových reforiem, ako budú povinnosti, od ktorých

sa oslobodzujú sväzky ľudovej správy a komunálne podniky podľa ustanovení odsekov 1 a 2, súhrnne skoncované. Rovnakým spôsobom budú skoncované pohľadávky a nároky, ktoré prešli na štát podľa ustanovenia § 17, ods. 1, písm. g).

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa vzťahujú len na majetok, pohľadávky a nároky, zahrnuté do soznamov, ktoré zhotovia sväzky ľudovej správy a komunálne podniky a ktoré preskúma a po prípade doplní príslušný Fond národnej obnovy, po prípade Fond znárodneného hospodárstva alebo príslušný fond pozemkovej reformy.

§ 19

(1) Sväzky ľudovej správy sú povinné podať do konca roku 1949 Fondom národnej obnovy, po prípade Národnému pozemkovému fondu pri Ministerstve pôdohospodárstva alebo Slovenskému pozemkovému fondu pri Povereníctve pôdohospodárstva a pozemkovej reformy vyúčtovanie konfiškovaných peňažných hotovostí, peňažných zábezpiek a preddavkov, prijatých na kúpnu cenu konfiškovaných hnutelných vecí, ako i vyúčtovanie hospodárskeho výsledku, ktorý dosiahly v rokoch 1945 až 1948 predajom konfiškovaného hnutelného majetku alebo prenájmom konfiškovanej nehnuteľnosti.

(2) Vyúčtovania, predložené sväzkami ľudovej správy podľa odseku 1, sa podrobia preskúšaniu; sväzky ľudovej správy sú pritom povinné poskytnúť fondom, uvedeným v odseku 1, všetky potrebné informácie a vysvetlenia. Závazky sväzkov ľudovej správy podľa tohto vyúčtovania voči týmto fondom, pokiaľ neboly alebo nebudú uhradené odvodom konfiškovaných hodnôt alebo z vlastných prostriedkov sväzkov ľudovej správy, môžu byť zúčtované podľa obdoby ustanovenia § 18, ods. 3.

§ 20

(1) Pôžičky, ktoré Poštová sporiteľňa, národný podnik v Prahe, poskytla niektorým veriteľom na ich pohľadávky proti sväzkom ľudovej správy na území dočasne obsadenom Maďarskom, treba pokladať za platby na úhradu týchto pohľadávok, pokiaľ pôžičky neboly Poštovej sporiteľni, národnému podniku v Prahe, splatené pred účinnosťou tohto zákona.

(2) Pokiaľ Poštová sporiteľňa, národný podnik v Prahe, poskytla pôžičky na pohľadávky proti sväzkom ľudovej správy, ktoré teraz nie sú na území Československej republiky, môže Ministerstvo financií dlžníkov z týchto pôžičiek oslobodiť od ich záväzkov voči Poštovej sporiteľni, národnému podniku v Prahe.

(3) Pohľadávky Poštovej sporiteľne, národného podniku v Prahe, z pôžičiek, ktoré zaniknú voči pôvodným dlžníkom podľa ustanovení odseku 1 alebo 2, uhradí štát.

Diel štvrtý

Zrušenie pomocných fondov pre úpravu dlhov okresov a obcí

§ 21

Pomocné fondy pre úpravu dlhov okresov a obcí, zriadené podľa čl. III zákona zo dňa 9. apríla 1935, č. 69 Sb., o finančných opatreniach v odbore územnej samosprávy, sa zrušujú. Ich majetok a kapitál tvorí odo dňa 1. januára 1949 zvyškovú podstatu, ktorú spravuje a likviduje Ministerstvo financií po dohode s Ministerstvom vnútra. Likvidačný prebytok pripadne štátu.

Diel piaty
Správne záväzky z doby neslobody

§ 22

(1) Sväzky ľudovej správy nie sú zviazané z prác a dodávok, vykonaných (plnených) v dobe neslobody bývalým sväzkom územnej samosprávy, pokiaľ tieto práce a dodávky slúžili výlučne záujmom okupantskej moci. O tom, či taká práca alebo dodávka slúžila výlučne záujmom okupantskej moci, rozhodne krajský národný výbor na žiadosť veriteľa alebo sväzku ľudovej správy.

(2) I v prípadoch, keď práca alebo dodávka slúžila výlučne záujmom okupantskej moci, môže sa veriteľ domáhať na sväzku ľudovej správy náhrady za to, o čo bol touto prácou alebo dodávkou sväzok ľudovej správy obohatený ku dňu 5. mája 1945.

(3) Ak bol nárok z práce (dodávky) uplatnený voči sväzku ľudovej správy súdnym konaním, ktoré je prerušené podľa zákona zo dňa 16. mája 1946, č. 129 Sb., o procesných opatreniach pre niektoré nároky z doby neslobody, môže žalobca (navrhovateľ), ak sa v konaní pokračuje, pôvodnú žalobu (návrh) bez súhlasu druhej strany zmocniť tak, že sa domáha náhrady podľa predchádzajúceho odseku. Pri rozhodnutí o trovách konania sa na túto zmenu nehľadí.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa vzťahujú obdobne na záväzky z prác a dodávok, ktoré boli vykonané (splnené) v dobe neslobody bývalej tzv. Sudetskej župe. Tu však namiesto príslušného sväzku ľudovej správy nastupuje subjekt, na ktorý boli v rámci vykonávanej likvidácie už prevedené majetkové časti, ku ktorým tieto záväzky náležia, a ak nie sú také subjekty, štát.

Diel šiesty
Záverčné ustanovenia

§ 23

(1) Používateľnosť ustanovení vládneho nariadenia zo dňa 5. septembra 1942, č. 324 Sb., o zúročení dlhodobých komunálnych pôžičiek a komunálnych dlžobných úpisov, a vládneho nariadenia zo dňa 24. februára 1943, č. 56 Sb., o zúročení niektorých dlhodobých pôžičiek a o zúročení záložných listov a iných bankových dlžobných úpisov, ktorými sa pre pôžičky sväzkom územnej správy určila úroková sadzba 4 a 3/8 % ročne (2 a 3/16 % polročne), ako najvyššia a najnižšia sadzba i so správnym príspevkom, sa zrušuje, pokiaľ ide o emisné pôžičky uzavreté po 31. decembri 1945. Správny príspevok pri takých pôžičkách nesmie presahovať 1/2 %.

(2) Pokiaľ ide o neemisné pôžičky, zrušuje sa používateľnosť ustanovení uvedených v odseku prvom a používateľnosť ustanovenia § 3, ods. 2 vl. nar. č. 324/1942 Sb., s účinnosťou od 1. júla 1946. Od tohto dňa do 30. júna 1947 platí ako najvyššia úroková sadzba pre tieto pôžičky sadzba 4 % ročne a od 1. júla 1947 3 a 3/4 % ročne, pokiaľ príslušné úrokové sumy neboly už veriteľskými ústavmi zaúčtované ako platby alebo ku koncu účtovného obdobia účtovne vykázané ako pohľadávky.

§ 24

(1) Sväzky ľudovej správy nesmú používať prostriedky, ktoré sú v ich rozpočtoch na rok 1949 určené na službu ich dlhov.

(2) Pri sebestačných sväzkoch ľudovej správy sa kráti náhradový prídel o sumu, ktorú by inak vyžadovala služba ich dlhov, prevzatých štátom podľa tohto zákona.

(3) Výdavky, ktoré vzniknú v roku 1949 štátu z prevzatia a skončovania dlhov sväzkov ľudovej správy a bývalých krajín, sa uhradia úsporami na štátnych prídeloch týmto sväzkom a bývalým krajinám, ako i na prídeloch pomocným fondom pre úpravu dlhov okresov a obcí.

§ 25

Záložné práva, viaznuce vo verejných knihách na nehnuteľnostiach sväzkov ľudovej správy pre pohľadávky z pôžičiek, ktoré prevezme a skoncuje štát, ako i pre pohľadávky, ktoré zanikly podľa § 5, ods. 1, § 11, ods. 3, § 13, ods. 2, druhej vety, zanikajú a vymažú sa na návrh Riaditeľstva štátneho dlhu a ak ide o záruky na Slovensko, na návrh Povereníctva financií, s odvolaním sa na tento zákon.

§ 26

Právne úkony, písomnosti a úradné úkony, potrebné na vykonanie tohto zákona, sú oslobodené od poplatkov a dávok.

§ 27

Dňom vyhlásenia tohto zákona sa zrušuje platnosť, po prípade použiteľnosť všetkých predpisov, ktoré odporujú tomuto zákonu, najmä ustanovení čl. III zákona č. 69/1935 Sb., ustanovení § 7 zákona zo dňa 7. novembra 1940, č. 290 Sl z., ktorým sa menia niektoré predpisy o finančnom hospodárení miest a obcí, ustanovení § 10 zákona zo dňa 20. decembra 1946, č. 249 Sb., o dočasnej úprave finančného hospodárenia sväzkov územnej samosprávy a niektorých iných osôb verejného práva, v znení zákona zo dňa 20. júla 1948, č. 205 Sb., ktorým sa menia a doplňujú predpisy o dočasnej úprave finančného hospodárenia sväzkov ľudovej správy a niektorých iných osôb verejného práva, ako i vládneho nariadenia č. 324/1942 Sb., pokiaľ použiteľnosť niektorých ustanovení tohto vládneho nariadenia nebola zrušená už v § 23.

§ 28

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykoná ho minister financií po dohode s ministrami vnútra a spravodlivosti a ostatnými zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

